

2017: wat staat ons te wachten?

JEROEN VELDHUIS

Op het gebied van proces- en beslagrecht wordt 2017 een interessant jaar, waarin enkele grote en minder grote veranderingen op stapel staan. De grootste verandering is wel dat we, als het goed is, digitaal gaan procederen.

KEI

Dit jaar moet het echt gaan gebeuren. Digitaal procederen in civiele zaken onder het nieuwe burgerlijk procesrecht. In april zou de eerste pilot moeten beginnen,¹ maar inmiddels is bekend dat er (weer) uitstel volgt. Onduidelijk is wat de nieuwe streefdatum wordt. Frits Bakker, voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak, erkende in zijn nieuwjaarstoespraak dat het trackrecord van de overheid bij digitaliseringsprojecten beter kan.² Dat zal, met het elektronisch patiëntendossier nog vers in het geheugen, niemand verbazen. Ook de invoering van KEI wordt dus keer op keer uitgesteld. Het zou mooi zijn als we op korte termijn 2017 daadwerkelijk digitaal procederen.

Het probleem is dat er geen animo blijkt te zijn om vrijwillig digitaal te procederen (de zgn. prepilot). Dit zorgt ervoor dat er vooralsnog onvoldoende vertrouwen is bij de Nederlandse Orde van Advocaten en de Rechtspraak om de eerste pilot te starten. Advocaten zijn nogmaals opgeroepen om mee te doen aan de prepilot. Mocht dit niet tot (voldoende) zaken leiden, dan wordt bezien in hoeverre de eerste pilot van start kan gaan. Dit zou afgelopen januari duidelijk moeten zijn, maar dit was op het moment van schrijven – eind januari – nog niet bekend.³

Dit in aanmerking nemende zal het me niet verbazen als het eind 2017 of zelfs begin 2018 wordt voordat de eerste pilot start. Dit het recente manen tot snelheid van voormalig minister Van der Steur ten spijt.⁴

NCC

Niet alleen gaan we digitaal procederen, maar we

kunnen straks ook in het Engels procederen. En wel bij het Netherlands Commercial Court ('NCC'). Dit is de artiestennaam van de internationale handelskamer die bij de rechtbank Amsterdam wordt ingesteld. Het NCC zal internationale handelsgeschillen gaan beslechten. Bij het Netherlands Commercial Court of Appeal ('NCCA'), die wordt ondergebracht bij het gerechtshof Amsterdam, kan men in hoger beroep gaan.⁵

Het NCC en het NCCA moeten zichzelf gaan bedruipen en dit vertaalt zich in de griffierechten. Voor een bodemprocedure bedraagt het griffierecht € 15.000 en voor een kort geding € 7.500. In hoger beroep bedraagt het griffierecht € 20.000 respectievelijk €10.000.⁶

Het streven was om het NCC op 1 januari 2017 in functie te hebben,⁷ maar de internetconsultatie liep pas 1 februari jl. af. Ook dit project loopt dus de nodige vertraging op. Maar gezien de beperkte omvang van de wijzigingen in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Wet griffierechten burgerlijke zaken, zou het zomaar kunnen dat het NCC en het NCCA voor het einde van het jaar het levenslicht zien. De procedures bij het NCC en het NCCA vallen onder het Programma KEI en ook daar zal in de toekomst digitaal geprocedeerd gaan worden onder het nieuwe Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Incassowet

Afgelopen september liet ik in dit tijdschrift mijn licht schijnen over de initiatiefwet Wet aanpak misstanden incassodienstverlening.⁸ Het doel van deze wet is, zoals de titel al aangeeft, het tegengaan van misstanden in de incassobranche. Daartoe wil men een incassobureau-gister oprichten en iedereen die werkzaam is in de incassodienstverlening is verplicht een opleiding te volgen. Of

1 Deze pilot geldt voor enkel procederen met verplichte procesvertegenwoordiging (civiel 1.0).

2 <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/nieuwjaarstoespraak-Frits-Bakker-2017.pdf>.

3 Kamerstukken I 2016/17, 34059, L, p. 4 en 5.

4 Adv.bl. 2017-1, p. 28.

5 Wet houdende wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Wet griffierechten burgerlijke zaken in verband met het mogelijk maken van Engelstalige rechtspraak bij de internationale handelskamers van de rechtbank en het gerechtshof Amsterdam, consultatieversie december 2016, <https://www.internetconsultatie.nl/ncc>.

6 Zie voetnoot 4.

7 Plan voor speciale voorziening handelsconflicten definitief, rechtspraak.nl, 20 januari 2016, <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Nieuws/Paginas/Plan-voor-speciale-voorziening-handelsconflicten-definitief.aspx>.

8 J.M. Veldhuis, Wet aanpak misstanden incassodienstverlening schiet z'n doel voorbij, *BER* 2016, afl. 4, p. 28-29.

deze initiatiefwet wordt doorgezet, is mij niet bekend. Op de website van de ChristenUnie staat dat een formele consultatie volgt, maar zo ver is het volgens mij nog niet.⁹

Beslagvrije voet

Eind januari verscheen de Nota naar aanleiding van het verslag in het parlementaire traject van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet.¹⁰ Aanleiding is dat de huidige regeling complex en niet transparant is, met als ongewenst gevolg dat de beslagvrije voet vaak te laag wordt vastgesteld.

Afgelopen januari trok de Ombudsman aan de bel over het beschermen van de beslagvrije voet bij bankbeslag en legde de zwarte piet neer bij de deurwaarders.¹¹ Terecht merkt de KBvG op dat deurwaarders geen zelfstandige bevoegdheid hebben om een bankbeslag terug te draaien. Wel werkt de KBvG aan een preadvies over de toepassing van de beslagvrije voet bij bankbeslag. Dit preadvies wordt voor de zomer verwacht.¹²

Moratorium

Een ander initiatief om problematische schuldensituaties te voorkomen of te repareren, is het breed moratorium. Kort gezegd houdt dit in dat een schuldenaar een adempauze van maximaal zes maanden krijgt, waarin schuldeisers de incasso moeten staken c.q. opschorten. Tijdens deze afkoelingsperiode kan alsnog worden geprobeerd om een minnelijke oplossing te bereiken.

Het breed moratorium is een uiterste middel en mag daarom niet te lichtvaardig of vroeg in het proces van schuldhelpverlening worden ingezet, aldus de Nota van Toelichting.¹³ Enkel natuurlijke personen die zijn toegelaten tot de gemeentelijke schuldhelpverlening komen hiervoor in aanmerking.¹⁴

Klare taal

Iets minder ingrijpend, maar daarom niet minder interessant is het streven van de Rechtspraak om gerechtelijke uitspraken leesbaarder te maken. Getuige een column van rechter Lieneke de Klerk in het Brabants Dagblad van 30 mei 2013 heeft het taalgebruik in gerechtelijke uitspraken al enkele jaren de aandacht van de Rechtspraak.¹⁵ Kennelijk zijn gerechtelijke uitspraken de afgelopen jaren niet heel veel leesbaarder geworden en wil de Rechtspraak nu spijkers met koppen slaan. Hiervoor is in de lente

van 2016 de Landelijke commissie klare taal in het leven geroepen. Deze commissie, met onder andere rechter en taalliefhebber Joyce Lie en president van de Hoge Raad Maarten Feteris, heeft als taak het taalgebruik op de agenda van de Rechtspraak te zetten. Eén van de initiatieven is het eind februari/begin maart uitreiken van de 'klare taal bokaal 2016' voor de meest in klare taal opgeschreven gerechtelijke uitspraak van 2016. Ook riep Maarten Feteris tijdens het Jonge Baliecongres 2016 advocaten op om heldere taal te gebruiken in processtukken.¹⁶ Ook Leendert Verheij, president gerechtshof Den Haag, riep in zijn nieuwjaarstoespraak op om te investeren in begrijpelijk taalgebruik en uitleg.¹⁷

Dit leeft dus binnen (de hogere regionen van) de Rechtspraak, maar vreemd genoeg is hierover niets te vinden op rechtspraak.nl. Hopelijk pakken alle rechters deze handschoen op. Niet alleen voor rechters, maar ook voor advocaten en juristen zou het gebruik van begrijpelijke taal een belangrijk aandachtspunt moeten zijn.

2017

Op het gebied van beslag- en procesrecht wordt 2017 een interessant jaar met ingrijpende en minder ingrijpende ontwikkelingen. Het zou mooi zijn als we eind dit jaar allemaal digitaal procederen in zaken met verplichte procesvertegenwoordiging (civiel 1.0). De positie van de schuldenaar wordt versterkt met het breed moratorium en de vereenvoudigde beslagvrije voet. Dit lijken me goede ontwikkelingen. Persoonlijk ben ik erg benieuwd of er een vervolg komt op de incassowet en zo ja, in welke vorm. Kortom, 2017 wordt een interessant jaar!

Jeroen Veldhuis is als advocaat werkzaam bij Visser & Van Solkema Advocaten te Amsterdam.

9 De status is onduidelijk en op verzoeken om informatie wordt niet gereageerd.

10 Kamerstukken II 2016/17, 34628, nr. 6.

11 <https://www.nationaleombudsman.nl/nieuws/2017/ombudsman-bescherm-de-beslagvrije-voet-ook-bij-bankbeslag>.

12 <http://www.nieuwsvandeweek.info/jaar/2017/week/4>.

13 Nota van toelichting is te downloaden via <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-783616.pdf>.

14 Artikel 1 sub a Besluit breed moratorium.

15 Klare taal. http://brabantsdagblad.typepad.com/recht_spreekt/2013/05/klare-taal.html.

16 <http://advocatenblad.nl/?p=91616>.

17 Rechtspraak doet ertoe. Hoe zijn we effectief? <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Gerechtshoven/Gerechtshof-Den-Haag/Nieuws/Documents/rechtspraak-doet-ertoe-hoe-zijn-we-effectief-gerechtshof-den-haag.pdf>.